



## Ilustrowana kronika zagospodarowania terenu w naszym otoczeniu



<b>Temat:</b>	Ludzie i Karpaty – zagospodarowanie terenu
<b>Cel:</b>	Zapoznanie się z różnymi sposobami zagospodarowania terenu i ich wpływem na krajobraz.
<b>Treść:</b>	Uczniowie zbierają informacje na temat zagospodarowania terenu w okolicy swojej miejscowości zarówno obecnie, jak i w przeszłości (w zależności od dostępności danych). Przetwarzają te informacje, aby stworzyć ilustrowaną kronikę zagospodarowania terenu.
<b>Wiek:</b>	11–15 lat
<b>Materiały:</b>	Materiały dotyczące obecnego i historycznego (jeśli są dostępne) zagospodarowania terenu, notatniki (do notowania zdobytych informacji), gruby papier rysunkowy o formacie co najmniej A3, farby/kredki
<b>Aranżacja sali:</b>	Dostosowana do pracy w grupie i malowania/rysowania
<b>Przedmiot:</b>	Biologia, historia, plastyka



### Instrukcja postępowania

1. Nauczyciel omawia z dziećmi różne sposoby zagospodarowania terenu w Karpatach. (Warto zapoznać się z treścią *Kodeksu Dobrej Praktyki Kształtowania Przestrzeni w Karpatach*, opracowanego na podstawie spotkań i dyskusji prowadzonych w Karpackiej Grupie Roboczej ds. Planowania Przestrzennego. Grupa ta została powołana przez Stowarzyszenie Ekopsychologia w ramach projektu pt. *Karpaty łączą - mechanizm konsultacji i współpracy dla wdrażania Konwencji Karpackiej*, <https://informatoriumkarpackie.pl/spolecznosci-lokalne/planowanie-przestrzenne/kodeks>, dostęp 06.06.2022 r. [przypr. red.]). Następnie zwraca uwagę na aktualne zagospodarowanie terenu w okolicy ich miejscowości – czy teren jest wykorzystywany do celów rolniczych, leśnych, przemysłowych czy jeszcze innych? Czy teren jest użytkowany intensywnie, a użytkowanie ma negatywny wpływ na środowisko (rozległe pola uprawne, monokultury leśne, zakłady przemysłowe, elektrownie itp.), czy też przeważają ekstensywne i zrównoważone sposoby gospodarowania (ekstensywny wypas, ekologiczne rolnictwo, zrównoważona gospodarka leśna, przyjazna środowisku turystyka, obszary chronione itp.)? Czy dzieci wiedzą, jak to wyglądało w przeszłości, kiedy i jak zmieniło się zagospodarowanie terenu?
2. Nauczyciel zapisuje na tablicy obecne sposoby zagospodarowania terenu i omawia z dziećmi ich wpływ na środowisko, a także zmiany, jakie zaszły w krajobrazie w ostatnich latach. Następnie dzieli sposoby zagospodarowania terenu na intensywne (niszczące środowisko) i ekstensywne (przyjazne dla środowiska).
3. Nauczyciel zachęca dzieci do rozmowy o tym, jak w przeszłości wykorzystywano tereny otaczające ich miejscowość, jak wyglądała wtedy przyroda oraz kiedy i dlaczego coś się zmieniło. Informacje te będą prawdopodobnie niekompletne, dlatego nauczyciel omawia z dziećmi, gdzie można uzyskać brakujące dane (urząd miasta, urząd gminy, administracja obszarów chronionych, miejscowi leśnicy, rolnicy lub spółdzielnia rolnicza, ośrodek kultury, dziadkowie, najstarsi mieszkańcy itp.).
4. Dzieci zostają podzielone na grupy. Każda z grup wybiera dla siebie konkretne źródło/źródła informacji (np. spośród wyżej wymienionych), z których będzie korzystać. Nauczyciel określa czas, jaki grupy mają na zebranie informacji. W tym czasie dzieci starają się uzyskać informacje na temat zagospodarowania terenu, lokalnych tradycji, produktów i przepisów, a także wszelkie zdjęcia i materiały pisemne.
5. Po upływie wyznaczonego czasu grupy prezentują swoje wyniki (materiały i informacje), a nauczyciel zapisuje dane na tablicy na osi czasu.
6. Grupy dzielą ós czasu na poszczególne okresy. Na podstawie dostępnych materiałów próbują namalować/narysować, jak wyglądało otoczenie ich miejscowości w różnych okresach. Do każdego rysunku można dołączyć ós czasu i krótki opis.
7. Ilustrowana kronika zostaje oficjalnie przekazana dyrektorowi szkoły i/lub burmistrzowi. Ponadto należy znaleźć odpowiedni sposób, aby udostępnić ją innym mieszkańcom.